

Két Csillag

A Pilismarót - Dömös
Református Egyházközség
Hírlevele

Két Csillag – időszakos hírlevél, kiadja: a Pilismarót-Dömös Református Egyházközség, felelős kiadó: a Pilismarót-Dömös Református Egyházközség presbitériuma, felelős szerkesztő: Máthé Zoltán lelkipásztor; szerkesztés, tördelés: Szilágyi Gábor, a szerkesztőség címe: 2028 Pilismarót, Esztergomi út 14-16. Telefon: 0633-470-309, készült a Spori Print Vincze Kft. nyomdájában, 150 példányban. Ingyenes kiadvány.

Gondolatok John Piper „Az öröm hajnala” című adventi olvasmányos könyvéből

A decemberi időszakban itt-ott lopva az időből, pillanatokot nyerhet az ember és lehetőséget arra, hogy a világ zajain túllépve elcsendesedjünk. Mindezt azért, hogy megérezzük az Isten békességét, amelyben részesít bennünket egyszülöttjének ünnepén, a világ megváltójának és a mi messiásunknak születésnapján. Így volt lehetőségem – egy-két csendes éjjeli órát rászánva arra –, hogy kézbe vegyem „Az Öröm hajnala” olvasmányos könyvet. Ebből a csodálatos és karácsonyt tisztázó könyvből idézem az alábbi sorokat, amelyekkel megajándékozom szeretett testvéreimet. Olvassák és fogadják szeretettel, végiggondolva lépésről-lépésre a leírtakat, hogy lelki önvizsgálatot tartva megtudjuk, hogy mit is akar velünk és bennünk kezdeni a mi Urunk ezen az ünnepen!

■ MÁTHÉ ZOLTÁN

1) *Azért jött el, öltött emberi testet a Fiú Isten, hogy megkeressen és megmenten minket!* „Mert az Emberfia azért jött, hogy megkeresse és megtartsa az elvesztet.” (Lukács 19:10) Jézus megjelenése tehát megkereső és megváltó küldetés volt! Isten küldetése tehát az, hogy „megszabadítson bennünket az eljövendő haragtól!” (1Thessz 1:10) Ezt a küldetést kell a mi életünknek is követnie! Isten megkereső és megmentő szeretetével forduljunk a reménytelenségben sodródó embertársainkhoz!

2) *A megmentésen túl is csodás tervei vannak!* Helyre akarja állítani, gyógyítani akarja életünket: veszteségeink utáni jóvátételt, szabadítást az eljövendő ellenségtől, bűnbocsánatot és igazi szabadságot ígér! Ezekre az égető életkérdésekre nincs a világnak valódi válasza!

A karácsony arra készít fel minket, hogy egyedül Krisztusban találjuk meg a vigasztalást, a megváltást és helyreállítását azáltal, hogy befogadjuk, behívjuk Őt

az életünkbe! Úgy tud a szív erre felkészülni, hogy megszabadulunk az emberek dicséretének a varázsától és a pénz hatalmától. Végül engednünk kell, hogy Isten kijelentse nekünk Magát Krisztus által!

3) *Ha Isten ilyen lelkiürettel jön hozzánk, akkor mi is jó lelkiürettel közeledjünk Hozzá!* Keresünk e kegyelmes Urat! Isten Jézus Krisztus által cselekszik az életünkben, hogy „munkálja bennünk, ami kedves Neki!” (Zsid 13:21b). Jézus értünk ontott drága

vérenek érdeméért járulhatunk Istenhez! Jézus, mint a mi főpapunk már akkor imádkozott értünk, amikor még itt a földön járt! Hihetetlen örömezenet, hogy a Mindenható, az „igazság és harag Istene” hív bennünket magához

dennapokban pusztító hatásáról! „Azt pedig tudjátok, hogy ő azért jelent meg, hogy elvegye a bűnököt – a mi bűneinket –, és hogy őbenne nincsen bűn. Azért jelent meg az Isten Fia, hogy az ördög munkáit lerombolja.” (1János 3:5, 8b) Hadd váljon ez személyessé számunkra, és szeressük Őt ezért, „aki önmagát adta értünk!” (Gal 2:20b)

5) *Isten megdicsőíti magát, és ezzel mellettünk kötelezte el magát!* Istennek fontos a maga dicsősége, azonban ezzel azt nyilvánítja ki, hogy mi mennyire fontosak vagyunk neki! Azt akarja, hogy mi legyünk az Ő dicsősége! Örvendeztessük meg féltőn szerető Atyai Szívét azzal, hogy mindnyájan egy akarattal engedni akarunk az Ő akaratának és igazságának! Isten dicsősége tehát tele van kegyellemmel és igazsággal: „Az Ige testté lett, közöttünk lakott, és láttuk az ő dicsőségét, mint az Atya egyszülöttjének dicsőségét, telve kegyellemmel és igazsággal.” (János 1:14) Karácsonykor kegyelmét teljesen kiárasztotta ránk. Ha elfogadjuk és kibontjuk, ezt kapjuk ajándékba!”

Jézus által, hogy irtalmazzon nekünk!

4) *Istennnek eme érthetetlen szeretetéért és kegyelméért forduljunk el önségítő terveinktől és az életünket mérgező bűntől!* Aki él a Krisztusban felkínált kegyellemmel, tisztában van a bűn min-

Kérdezz-felelek

beszélgetés Kovály Erzsébet lelkipásztorral

Ki ne ismerné Pilismaróton vagy Dömösön Kovály Erzsébet tiszteletes asszonyt, hiszen 2011-től 2017-ig hat éven keresztül ő volt a két község református lelkipásztora. Vele beszélgettünk az azóta eltelt időről, az egyetemi oktatásról, jövőbeli elképzeléseiről.

■ MÁTHÉ ZOLTÁN

Milyen nehézségei és örömei voltak az egyetemi tanításra való átállásnak?

Jelenlegi munkám két fő részre osztható, mindkettőről hadd szóljak egy keveset. A Károli Gáspár Református Egyetem Pszichológiai Továbbképző Központjában történik az oktatás, a jövőbeli mentálhigiénés segítő szakemberek képzésében veszek részt, Budapesti székhellyel két évfolyamban oktatok, valamint az egyik székhelyen kívüli képzésben, Léván – tehát összesen 3 évfolyamban. A mentálhigiénés szakemberek azok a segítők, akikhez az egészséges, de valamilyen lelki-érzelmi nehézséggel, nehéz élethelyzettel küzdő emberek fordulhatnak. A mentálhigiénés szakember segítő beszélgetéssel, egyéni tanácsadással, csoportos fejlesztéssel, közösségépítő programokkal foglalkozik – mindezzel, ami az egyén és a közösség lelki egészségét támogatja és/vagy helyreállítja. Ebben a képzésben főleg gyakorlati tárgyakat oktatok: segítő beszélgetést, esetmegbeszélő és projekt-építő csoportokat vezetek. Elméleti előadásokat azokban a témákban tartok, amik kapcsolódnak a hit-egyház-lelkiség témaköréhez. Ez tehát a munkám egyik része: oktatás, ehhez kapcsolódóan az értékelés, dolgozatok és vizsgák, tanulmányi csoportok vezetése.

A munkám másik része, hogy Komárom-Esztergom és Nógrád Megyében különböző szociális intézményeket látogatok, ahol az ott dolgozó munkatársak számára esetmegbeszélő, szakmai személyiséget támogató csoportokat vezetek.

Mind az oktatói, mind az intézményekhez kapcsolódó munkámban nagy öröm, hogy sok embert megismerhetek, különböző szakmai és földrajzi területekről. Öröm látni egy-egy képzés során, hogy milyen fejlődésen mennek keresztül hallgatóink, és öröm látni azt is, hogy egy-egy

vidéki, eldugott intézményben milyen sokat jelent a megfáradt munkatársaknak, ápolóknak, gondozóknak, hogy velük is foglalkozik valaki: van egy csoport számukra, ahol megoszthatják a nehézségeiket és támogatást kaphatnak elakadásaikban.

Különösebb nehézségről nem tudok beszámolni, hacsak nem az utazás nehézségei, hiszen olykor napi 2-300 km-t vezetek – ez különösen télen megterhelő.

Tudsz-e elegendő időt és figyelmet fordítani a lelki életedre a sok utazás, és tanítás mellett?

Erre azt tudom mondani, hogy a tanítás szerves része a lelki életnek, hiszen emberekhez kapcsolódom, közösségben vagyok. Nem egy megszokott, hagyományos frontális tanítást kell elképzelni, hanem 12 fős kis csoportokat, körben ülve (akárcsak Jézus tanítványai). Maga a tanítás sokszor beszélgetésben, helyzetgyakorlatban, személyes reflexiókban valósul meg. Ezek olyan impulzusok, olyan kapcsolódások, amelyek a lelki életnek részei. Másrészt a sok utazás éppen hogy segít: soha nem kapcsolok be rádiót. Szeretek a gondolataimmal lenni, zavartalanul. Szükség is van ezekre a csendekre, mert olyan munka ez, amit fel kell dolgozni. Kell az idő a megérkezésre és kell az idő a levelezésre is. Ez is a lelki élet része.

Úgy gondolom, hogy a lelki élet nem különíthető el. Nem mondhatjuk, hogy ma 9-től 10-ig lelki életet élek, utána pedig más-milyent. Valaki vagy lelki módon van jelen – de akkor mindenben -, vagy nem. Mindig Isten színe előtt vagyunk, és Ő mindig velünk van. A kérdés inkább az: hogyan vagyunk mi ebben a szüntelen jelenlétben?

Érzékelsz-e valami változást gyülekezetiünkkel való viszonyodban?

A Pilismarót-Dömösi Gyülekezetre szeretettel és hálával gondolok, változatlanul. Nagyon örülök, valahányszor találkozhatunk, akár a gyülekezettel, akár

egy-egy tagjával. Ebben nem érzékelek változást, de a lakhely és az elfoglaltság megváltozásával sajnos ritkult a találkozások száma. Ez alapvetően rajtam múlik: kevesebbszer tudok részt venni a gyülekezeti alkalmakon. De amikor találkozunk, az mindig örömteli.

Milyen érzés a gyülekezet volt lelkipásztorként megjelenni, és egy-egy szolgálatot vállalni, vagy községünk ünnepi alkalmaihoz hozzá tenni?

Örülök, hogy hívnak, hogy kapcsolódhatok Pilismaróhoz és Dömöshöz, és nem csupán volt lelkipásztori, hanem egyszerű polgári minőségben is. Szeretek a közös ünnepeket, megemlékezéseket, ezek fontos találkozási pontok.

Gyülekezetiünnepből számodra mi az ami a hat évből megmaradt, és amit feltétlenül tovább kell ápolnod, vinned?

A személyes kapcsolatok fontosságát nagyon érzem – mindig sajnálom, ha pont ezekre marad kevés idő. Hiányoznak is a találkozások, beszélgetések.

A másik, amit magammal viszek, és örömmel gondolok rá: a gyülekezet lelki fejlődése, ami a

legnagyobb kincs és öröm. Az, ahogy a krisztusi lelkület egyre inkább kiformalódott és formálódik a gyülekezetben, ezt látni – ennél nagyobb ajándék nem kell egy lelkésznek.

Milyen fontos igei üzenetet, jókívánságot vagy intést adnál a jövőbe tekintve gyülekezetünk számára?

Mostanában sokszor kerül a gondolataimba egy ige: „Annak örüljétek, hogy a nevetek fel van írva a mennyben” (Lk 10,20). Talán az advent és a karácsony idején is fontos igei üzenet ez. Jó, ha örülni tudunk az ünnep dolgainak, már az is nagy érték, mert vannak örömtelen életek is. Az örömet is tanulni kell. De ez az ige egészen máshová teszi az öröm forrását. Annak örüljétek, hogy a nevetek fel van írva a mennyben, vagyis: Jézus gondolatok, nevére vett benneteket, számításában benne tart, könyvében benne vagytok. Ennek örüljétek. Ezzel kívánok áldott, kegyelemmel teljes karácsonyt a Pilismarót-Dömösi Gyülekezetnek, Krisztusban kedves Testvéreimnek, akikkel együtt szerepel a nevünk a mennyi névjegyzékben!

Testvérgyülekezeti látogatás Marosludason

■ **KECSKÉS KLAUDIA**

Júliusban ismét meglátogattuk marosludasi református testvéreinket, immáron hatodik alkalommal jártunk Erdélyben. Tizen-nyolc fős delegációnk július 11-én a kora hajnali órákban indult a pilismaróti református gyülekezeti ház elől. A megelőző napokhoz képest az indulás napjára kissé lehűlt a levegő, de mindvégig kellemes, a programoknak megfelelő kirándulói időnk volt.

Rövid pihenőket követően a kora délutáni órákban értük el a Királyhágót, ahol kissé elidőztünk, csodálva a panorámát és élvezve a helyi árusok által kínált áfonyát. Innen már egyenesen Marosludasra mentünk, ahol vendéglátóink terített asztallal vártak ránk. Megérkezünkkor régi ismerősökként fogadtak minket, de természetesen új ismeretségek is köttetek – jómagam első alkalommal jártam Marosludason.

Másnap mindenki a vendéglátó családjával töltötte a napot, erdélyi testvéreink igazán kitettek magukért, mindannyiunknak tartalmas programot szerveztek.

Édesanyámmal és Janositz Bernadettel együtt hárman voltunk elszállásolva Szép Piroskánál, így négyesben vágtunk neki a parajdi sóbányának, majd Korondon vásárolgattunk, végül Szovátán a tó körül sétáltunk. A kirándulást egy gyönyörű selyemakácfa alatt elfogyasztott kürtőskaláccsal zártuk.

Szombaton a marosludasi gyülekezettel közösen vettünk részt a Bonyhai Kastélynapon. Mielőtt a programról írnék néhány szót röviden Bonyhárról: a község egykoron a Bethlen család kedvenc tartózkodási helye volt, a bonyhai kastélyban született 1700-ban Árva Bethlen Kata, az erdélyi magyar református egyházközségek és iskolák támogatója. A kastély ma romos állapotú, most kezdik a felújítását, és remélhetőleg hamarosan régi pompájában fénylik majd. A program a kastélyparkban tartott úrvacsorás istentisztelettel kezdődött, amelyen közel kétezer kárpát-medencei magyar vett részt, és a végén közösen énekeltük a magyar Himnuszt. Leírhatatlan élmény volt! Az istentisztelet után a

különbféle programok közül mindenki kiválaszthatta a kedvére valót, mi a község református templomába szervezett rendkívül színvonalas előadáson vettünk részt, Meister Éva színművész által előadott Árva Bethlen Kata című monodrámát néztük meg.

A marosludasi református templomban a vasárnapi istentiszteleten Nt. Máthé Zoltán pilismaróti lelkipásztor prédikációjában a közösséghez tartozás fontosságát hangsúlyozta. A vendéglátó családnál elköltött vasárnapi ebédet követően délután ismét egy közös program, a gyülekezeti házba szervezett előadás következett: a kolozsvári színház két tagja Ady Endre válogatott verseit adta elő megzenésítve. Újfént egy kimagasló színvonalú előadásban volt részünk. A közös programokat a gyülekezeti ház kertjében tartott közös vacsorával zártuk, a jó hangulatról és a területi asztalkámról vendéglátóink bőkezűen gondoskodtak.

Hétfőn reggel sajnos eljött a búcsú ideje, de tudtuk, hogy ez csak ideiglenes, hisz egyidejűleg átadtuk meghívásunkat is: jövőre

mi fogadjuk Pilismaróton marosludasi testvéreinket.

A hazaút még két programot tartogatott számunkra: először Körösfőn álltunk meg, ahol ki-ki kedvére vásárolhatott az útmenti árusoknál. A dombtetőre felpillantva átfutott az agyamon, hogy a kirakodóvásár helyett inkább a helyi református templomot kellett volna megnéznünk.

Bárcsak minden kívánságom így teljesülne: mire a buszhoz értünk Göbölös Gábor gondnok urunk lebonyolított néhány telefont, és elintézte, hogy kinyissák nekünk a templomot, ahova belépve két és fél évszázados, virágdíszes kazettás templombelső ejtett ámulatba minket. Miközben a belsőt csodáltuk, Zoltán tiszteletes úr az orgonán a 42. és a 23. zsoltár dallamait szólaltatta meg. Erdélyt a hátunk mögött hagyva, leereszkedtünk Nagyváradra, ahol a nyár is visszatért, és ragyogó napsütésben tehetünk egy rövid sétát a város központjában.

Fáradtan, de számtalan lelki és szellemi élménnyel gazdagodva értünk haza a kora esti órákban.

A megválthatatlanok

■ SZABÓ RÉKA

Rachel fintorgott egyet, hallva a cellából kihallatszó vasos káromkodást. Biccentett a neki odaintó örnek, majd a börtönfolyosó köveire szegezte tekintetét, és meggyorsította lépteit. Ez a szörnyű börtön – gondolta. A Newgate. A szűk folyosóival, a benne uralkodó félhomállyal, a cellából kiszűrődő bűzzel, a láncok csörgésének hangjával és a mocsokkal, pillantott két cella közt a fal mellett éktelenkedő sárgás-barnás színű foltra. Egy éve látogatja rendszeresen a halálraítélteket, de nem tudja megszokni, állapította meg.

Rachel hirtelen nagyon hálás lett apjának, hogy semmi kifogást nem emelt egy évvel korábban, amikor bejelentette neki, hogy látogatni szeretné a Newgate halálra ítélt rabjait. Edward Taylor, London egyik leggazdagabb ékszerkereskedője, akinek oly sok irigye van, mosolyodott el apjára gondolva Rachel. Igaz, anyja kicsit aggódott, hogy mi lesz vele a sok útonálló, rabló és gyilkos között, de apja megnyugtatta, hogy James Drummond börtönparancsnok és az örmök meg fogják védeni őt, ha valamelyik rab veszélyeztetné a testi épségét.

Egy év börtönlátogatás alatt azonban – anyja nagy megkönnyebbülésére – kiderült, hogy a halálraítélteknek nincs szándékukban, hogy bármilyen módon kárt tegyenek az ő testi épségében. Sőt. Anyja és apja néha furcsán néztek rá, amikor egy-egy nap a börtönből hazaérve lelkesen beszámolt nekik arról, hogy a Newgate halálraítéltelei szinte isszák minden szavát abban a négy-öt napban, amíg arra várnak, hogy megérkezzen a király válasza a kegyelmi kérvényükre.

Rachelnek hirtelen szeme elé villant Joshua arca, akinek a cellája felé igyekezett. Joshua Bishop.

Egy tizenkilenc éves gyilkos. Egy könyvkereskedő fia, aki öt héttel korábban megölte a néhai apja egyik barátját, mert az meg akarta erőszakolni az akkor két hónapja özvegy anyját, és ha Joshua öt perccel később ér haza aznap este a barátaitól, meg is teszi. A szomszédok persze meghallották a dulakodás hangját, Joshua pedig

egy órával később már Newgateben volt.

Egy hónapja ült a börtönben, amikor halálra ítélték gyilkosság miatt. Hat nappal korábban, gondolta Rachel, 1798. július 18-án. Három nappal később a magánzárkában levették róla a láncokat. A Newgate fala mellett felállított akasztófa felé vivő szűk folyosó

zölte őt, majd kinyitotta a cella ajtaját. Rachel belépett a cellába, a vastag tölgyfa ajtó pedig becsukódott mögötte.

Joshua Bishop a cella keskeny ágyán ült összekulcsolt megbilincselte kézzel, tekintetét a szalmával borított kövekre szegezve.

– Joshua! – szólalt meg Rachel.

felénél tartott vele két katona, a seriff és Austin Fogarty, amikor a börtönparancsnok utolérte őket, és közölte, hogy megérkezett a válasz a kegyelmi kérvényre az udvarból, és a király két nap haladékot ad Joshuanak. Joshuat ekkor a seriff intésére a két katona visszavitte a magánzárkába. Előző nap, július 23-án délben újabb levél érkezett az udvarból a Newgatebe, miszerint a király az egy hónapos fogsága alatt tanúsított jó magaviselete miatt tovább halasztja Joshua halálos ítéletének végrehajtását, sóhajtott mélyet Rachel. Augusztus 11-ig. Ő pedig, amikor ezt negyedórával korábban megtudta a Newgate börtönlelkészének, John Villette-nek a leveléből, elnézést kért apjától és anyjától, otthagya az ebédet, és bejött a Newgate-be.

Rachel gondolatban kalapot emelt John Villette előtt, aki már huszonnégy éve törődik a halálraítéltekkel ebben a cseppet sem lakályos börtönben.

Végre ideért, lélegzett fel megkönnyebbülten Rachel Taylor, amikor elérte a folyosón végén levő utolsó cellát. Biccentett a cella ajtaja előtt álló fiatal örnek, aki szélesen rávigyorgott, üdvöz-

– Rachel – emelte fel a fejét Joshua Bishop. – Ne haragudj, nem hallottam, hogy bejöttél. Gondolom, hallottad, hogy,

– Ühm – bólogatott Rachel, majd otthagya a cella ajtaját, és leült Joshua mellé az ágy-ra. – John Villette megírta, mi történt. Örülök, hogy visszahoztak ide, és nem a magánzárkában vagy.

– Aha – pillantott ki a délutáni napfénybe a rácsos ablakon át Joshua. – Én is örülök neki. És ennek a tizenkilenc napnak is, amit még kaptam – pillantott Rachelre.

– Én is hálás vagyok – szorította meg Joshua kezét Rachel.

– Austin itt volt délelőtt – mondta Joshua.

– Igen? – kérdezte Rachel, miközben szeme elé villant Austin Fogarty, a magas, sovány, ősz hajú, kék szemű hatvan éves szerzetes, aki az eltelt öt hétben hetente kétszer járt be a Newgate-be Joshuahoz és a többi katolikus rabhoz.

– Ühm – bólogatott Joshua. – Azt mondta, minden nap jön. Az utolsó négy nap is. A magánzárkába.

– Ühm – bólogatott összeszoruló torokkal Rachel. – Az jó –

pillantott az ablak alatt álló asztalon fekvő Bibliára.

– Nagyon sokat tanultam Austintól ez alatt az öt hét alatt, Rachel – folytatta Joshua. – Hálás vagyok, hogy megismerhettem őt.

– Ühm – bólintott Rachel.

– Azt hittem, hogy az ítélet-hirdetés napján visszafordulsz az ajtóból. Amikor megláttad, hogy Austin itt van velem. Mert anglikán vagy.

– Nem – rázta meg a fejét Rachel. – Ilyesmi eszembe se jutott. Jó volt hallgatni őt.

– Igen? – mosolyodott el halványan Joshua. – Nekem is. Olyan dolgokat tanított nekem, amikről életem első tizennyolc évében semmit sem tudtam.

– Igen? – nézett Joshua Bishop nagy barna szemébe Rachel.

– Igen – dőlt hátra a cella falának Joshua. – Kicsit meglepődtem, amikor megjelent itt a cellában. Az első dolog, amit mondott nekem, miután jó kizokogtam neki magam, az volt, hogy „Isten már megbocsátott neked. Mert szeret téged”.

– Igen? – törölte meg egy suta mozdulattal a szemét Rachel.

– Aztán azt is mondta, hogy átmeneti vendégek vagyunk ezen a földön. És mindig készen kell állnunk rá, hogy elhagyjuk ezt a helyet.

– Ühm – bólogatott Rachel. – John Villette is erről beszélt két hete a kápolnában.

– Aha Austin arról is beszélt, hogy olyanok vagyunk, mint valami bütykök Isten tenyerén – folytatta a tizenkilenc éves halálraítélte. – Amikor vétkezünk. Mint én De ha elmélkedünk Isten üzenetén, Krisztus születésén, keresztalálán és feltámadásán,

akkor belesimulhatunk az Úr tenyerébe, Egyszer az udvaron az egyik őr fintorogva megjegyezte a másíknak, hogy mi, itt a börtönben megválthatatlanok vagyunk,

– Igen? – szaladt fel Rachel szemöldöke.

– Igen – bólogatott Joshua. – És amikor elmeséltem ezt Austinnak, azt mondta, hogy nem számít, hogy mit mondanak. Csak ajánljam fel az életemet Istennek. Itt a börtönben. És próbáljak minden nap valami jót tenni. Azt mondta, hogy szeressem őket. Akik ilyeneket mondanak. És hagyjam, hogy Isten beszéljen hozzájuk a tetteimen keresztül. Azt is mondta, hogy nem a haláltól kell félnem, hanem attól, amit elkövettem. Én mindennap bánom, Rachel. Mindennap imádkozom apám barátjáért, akit megöltem, és azért is, hogy az Úr soha ne engedje, hogy elfelejtsem, amit tettem, de de bocsássa meg nekem. Rajtam kívül Austin még tizenegy katolikus rabhoz jár be. Egy hónap alatt sokat beszélgettünk az udvaron abban a két órában, amit hetente odakint tölthetünk. Arról, amiről Austinnal beszélgettünk a cellákban. Azt hiszem, ez a család mentett meg engem attól, hogy megőrüljek ebben a börtönben. Isten családja. És Isten szeretete. Ehhez kapcsolódunk mi, Austinon keresztül. Mint egy, kis gyülekezet. És még szeretni is megtanultuk egymást, tizenketten. Azt hiszem, az a gyülekezet, ahol nincs szeretet, az nem gyülekezet. És ha nem olyan, mint egy nagy család, akkor sem az. Remélem, nem sértettelek meg, hogy katolikusként ezt mondom neked.

– Nem, egyáltalán nem – rázta meg a fejét Rachel, miközben igyekezett visszafojtani a könnyeit. – Mit szólnál hozzá, ha olvasnánk egy kicsit?

– Jó, – bólintott Joshua – rendben.

– Ühm – bólogatott Rachel, majd felkelt az ágyról, odament az asztalhoz, elemelte róla a Bibliát, és visszaült Joshua mellé.

– Krisztus születését – mondta Joshua – azt szeretném, ha olvasnád. Bár én is tudok olvasni, de mindig jó volt hallgatni, ha olvastál nekem. És köszönöm, hogy olyan sokszor bejöttél hozzám ebbe a börtönbe.

– Szívesen tettem – bólogatott Rachel, majd egy suta mozdulattal megtörölte a szemét, és kinyitotta a Bibliát Lukács Evangéliumánál.

Még egy lépést felfelé

■ MÁTHÉ ZOLTÁN

Ez a neve annak az új kezdeményezésnek, amit a Pilismarót-Dömösi református hittanosok, fiatalok gondoltak ki a kirándulni vágyó Tatai Református Egyházmegye gyülekezeteiben tanuló társaiknak. Az elmúlt években Pilismaróton megrendezésre kerülő sportnapot váltotta fel egyházmegyei hittanos kiránduló napunk. Egyházkerületünk és egyben egyházmegyénk legkeltebb, hegyekkel megáldott területén a Dunakanyarban szerveztük meg ezt a közösségépítő, ismerkedős napot fiataljainknak, és az őket elkísérő lelkészeknek, hitoktatóknak, szülőknek. Úticélunk a 639 méter magas Prédikálószték csúcsa volt, ami országunk harmadik legnehezebben mászható hegységi túraútvonalaként magasodik a közölről és távolról érkező túrázó fölé.

Szeptember 21-én szombaton reggel egyházmegyénk gyülekezeteiből hatvanöten gyűltünk össze a pilismaróti Zsoldos Gábor Gyülekezeti házban. Gyülekezésünk pillanataiban voltak már ismerős tekintetek, kézfogások, ölelések, és énekek. Érezhető volt, hogy ez több lelki töltettel rendelkezik egy versenynapnál. Mert ez elsősorban egymás és az Ige megismerésére szolgál egy különleges környezetben, helyzet-

ben, ami egy csapatépítő és hagyományteremtő kezdeményezés, amelyben a felsős hittanos, konfirmandus és kis ifis egymásra és Jézus Krisztusra találhat.

Egy rövid eligazítás, bemutatkozás után autós konvojban elindultunk a dömösi Dunapart parkolójába. Miután rendeztük sorainkat, énekszóval álltunk neki az előttünk magasodó hegy megmászásának. Utunk során zsolta-rokokkal, dicséretekkel és ifjúsági énekekkel könnyítettünk egymás terhein. Igeolvasással pedig biztattuk lelkünket és testünket a sokszor négykézláb megmászott meredek szakaszokon. Nagyobb sziszegés, fájdalom és panaszok nélkül közeledtünk kicsikkel és nagyokkal, lendületesekkel és fáradtakkal a gyönyörű kilátásban meredező vulkanikus sziklacsoporthoz, a Vadálló-kövekhez. Innen már csak egy karnyújtásnyira volt úti célunk. Tovább erősített mindnyájunkat a szeptemberi napsugár bőven 20 fok feletti ereje, és az egymásnak nyújtott segítő kezek. A csúcsra felérve egy három méter magas fakereszt alatt állva és az újonnan felépített 12 méteres kilátóból csodálhattuk hazánk egyik legszebb panorámáját a Dunántúli és az Északi-középhegység valóságos ölekezésében a Dunakanyart. Igazi Istenélményben volt részünk, mikor imádságos szívvel

hálát adva megállhattunk, és ehettünk, ihattunk e csodálatos kilátás örömeire. De mit ért volna mindez, ha nem hangzott volna el az Úr dicsőítése az Ő Igéje által ahogyan olvastuk a köztünk lévő lelkészekkel: „Mert a hegyek megszűnhetnek, és a halmok meginoghatnak, de a hozzád való hűségem nem szűnik meg, és békességem szövetsége nem inog meg – mondja könyörülő Urad.” (Ézsaiás 54.10.).

A rövid áhítat és áldás után elhagytuk a prédikálószték csúcsát, és egy könnyedebb, biztonságosabb útvonalon megkezdtük a leereszkedést Dömörsre. Útközben vidámabb és komolyabb beszélgetésekben volt részünk, de a jól bevált közös erdei éneklés sem maradt el. 11 km után éhesen érkezünk meg autóinkhoz, ahonnan a finom bográcsgulyás és a 180 palacsinta felé vettük az irányt ebédünk helyszínére a pilismaróti gyülekezeti házba. Gyülekezetünkben rendszeresen szolgáló asszonyaink rendezett teremmel, terítéssel és az egyházmegyénk által támogatott finom kirándulós menüvel vártak már bennünket. Délután négy óraker lelkileg, testileg is megerősödve búcsúzkodtunk kézfogások, mosolyok, köszönetek és áldások sűrűjében. Megfogadtuk, hogy 2020-ban is folytatjuk. Mindezt Isten legyen a Dicsőség!

Nyári napközis gyermektábor - 2019

Lelki fegyverzetek

■ PÁL DÓRA

Az idei nyáron is augusztus első hetében került megrendezésre napközis gyermektáborunk lelki fegyverzetek témában. A tavalyi évhez képest nagy változás volt számunkra, hogy nem 20-25 hanem 40 gyermekkel tölthettük napjainkat. Viszont a kicsik és nagyok lelkesedése, jó kedve, játékosága nem változott. Minden nap láthattuk a boldog mosolyt az arcukon és ezért úgy gondolom, hogy minden erőfeszítést megért ennek a tábornak a szervezése, lebonyolítása.

A nagy létszámra való tekintettel két csoportra bontottuk a gyerekeket a napi történetek megismeréséhez. Így a kisebbek és a nagyobbak is korukhoz igazítva hallhatták a lelki fegyverzetek bibliai példáit, játékos feladatokkal. Mindennap énekeltünk Cseri Anna gyermekek között szolgáló testvérünk vezetésével, régi és új dalokat egyaránt.

Természetesen a kézműveskedés sem maradt el, varrtunk, rajzoltunk, karkötőket készítettünk, gipszformákat festettünk. Idén is minden napot reggeli tornával indítottunk.

Hétfőn érkezett hozzánk Mizser István főtörzsőrmester úr, az önkéntes tartalékos katonák egyik kiképzője, aki elhozta köztünk egy katona valódi fegyverzetét, felszerelését és röviden ismertette is azt. Délután a nagyok Zoli bácsival, tiszteletes úrral focizhattak az iskola műfüves pályáján.

Kedden az üdvösségnek sisakjáról és a megigazulás páncéljáról hallhattuk Zákus, valamint a hűtlen asszony történetét. Délután pedig a jó időnek köszönhetően autókkal lementünk a Dunapartra, ahol egymásra fi-

gyelve önfeledten pancsolhattunk.

Szerdán Zoli tiszti bácsi katonatársa Uhlár Ádám látogatott el hozzánk, egy nagyon alapos, de mégis játékos reggeli tornát tartott számunkra. Aznap a lélek kardjáról és a hit pajzsáról hallhattunk Gedeon és Dániel történetén keresztül. Délután a sportcsarnokot vettük igénybe és lejárt-

szemléltettük a szőlőmunkások történetét. Délután Timi néni tartott nekünk egy néptáncos, játékos foglalkozást, amit szerintem mindenki nagyon élvezett.

Táborunk utolsó napján kirándulással zártuk a hetet. Visegrádra látogattunk el. A nagyokkal a Fellegvárba vezetett utunk, a kicsik Melinda néni vezetésével a Mátyás király múzeumban vettek részt egy foglalkozáson, majd a Mogyoróhegyen találkoztunk. Ott hallgattuk meg a napi történetet, Ézsau és Jákob kibékülésének történetét az békesség saruja kapcsán. Jó kis fizikai, lelki és szellemi túra volt, aznap valószínűleg nem volt otthon gondja senkinek sem az elalvással.

Úgy gondolom, hogy mindenki új élményekkel gazdagodva térhetett haza. Nagyon örültem, hogy egy igazi közösséggé tudtuk formálódni, ahol figyeltünk egymásra, és szeretettel tudtunk fordulni a másik felé. A rengeteg felajánlást, segítséget pedig hálás szívvel köszönjük! Hiszem, hogy a következő nyáron is hasonlóan izgalmas, önfeledt hetet tölthetünk majd el ebben az őszinte, szeretetteljes gyermeki közösségekben.

Templomtorony-felújítás

■ GÓBÖLÖS GÁBOR

Amikor 2017 decemberében Magyarország kormánya úgy döntött, hogy a történelmi egyházak részére rendkívüli támogatást ad, nem gondoltam volna, hogy ebből a Pilismarót-Dömösi Református Egyházközség is részesül. A Dunántúli Református Egyházkerület a pénz szétosztását négy feltételhez kötötte, legyen szerződés megfelelő végzettségű tervezővel, műszaki ellenőrral, projektmenedzserrel, és közbeszerzési tanácsadóval, illetve külön bankszámlanyitással, amelyen csak a támogatáshoz kapcsolódó pénzműveletek lehetnek. Miután egyházközségünk ezeket a feltételeket teljesítette, elkészülhetett a szerződés a kerület, és az egyház-

község között, amely 38.800.000.- forintról szól, amelyet kizárólag csak a templomtorony további dőlésének megakadályozására lehet felhasználni. Egy későbbi módosító szerződésben a kerület még 400.000.- forint további támogatást küldött, így tehát 39.200.000.- forint felhasználható összeg volt a munka elkészítésére.

Igen, jól fogalmaztam, mert a munka elkészült, tehát most már múlt időben beszélhetünk a templomtorony javításáról. Sikertől kivitelezőt találni a feladatra, a GEOSZOLG Kft vállalta, hogy 2019 október 31-re elvégzi a feladatot, és ezt a vállalását meg is tartotta. A tervek alapján kilenc darab nyolcméteres lebegőcölöpnek kell megakadályozni a torony további dőlését. Azért lebegőcöl-

löp, mert a próbafúrások során tizenhét méteres mélységben még nem volt igazán szilárd talaj, amire támaszkodhatott volna a cölöp csúcsa. A cölöpöket ezután bekötötték az alapba, majd a tornyot, és a templomhajót teljes hosszában összekötötték, különböző technológiai megoldásokkal. A

tervezésben a munka befejezése után, 2 év konzolidáció van előírva, ez azt jelenti, hogy az elkövetkező két évben a templomot nem lehet felújítani, mert folyamatosan ellenőrzik, hogy milyen mozgások történnek, mennyit reped a fal, és ha ezek a számok megfelelőek, akkor lehet teljes falfelület felújítását elvégezni. Ezt a munkát a Pilismarót-Dömösi Társegyházközség saját erőből nem tudta volna elvégezni, és a két év múlva lehet, hogy a falfelület felújításához is kell a külső segítség.

Magam részéről köszönetet mondok a magyar kormánynak a támogatásért, a Dunántúli Református Egyházkerületnek, és a Komáromi Református Egyházmegyének, hogy számunkra folyósította a pénzt a pilismaróti református templomtorony további dőlésének megakadályozására.

Soli Deo Gloria! Egyedül Istené a dicsőség!

Áldás, békesség!

Gyülekezeti kirándulás – 2019

Hollókő - Szécsény

SARKANTYU ADRIÁN

I den április 6-án került megszervezésre gyülekezetünk kirándulása. Úticélunk ezúttal Nógrád megye szívébe, Hollókőre és Szécsénybe vezetett. Egész napos kirándulásunk reggel 7.30-as kezdési időpontja és borongós, felhős hűvös ideje sem szegte kedvét busznyai gyülekezeti tagunknak. A bátor vállalkozók között a hároméves ifjonctól, a hittanos kisgyermekig, kiskamasz és nagykamasz, fiatal felnőtt, már felnőtt és az idősebb korosztályunk is képviselte magát.

A másfél órás odatartó, vidám utunk és a buszunk sikeres parkolását követően megérkeztünk Palóccsország fővárosába: Hollókőre. Csapatunk több tagja is járt már itt, ennek ellenére – azt hiszem – mindenki örömmel jön, vagy tér vissza az UNESCO világörökségi helyszínnel is büszkélkedő településre. Az Ófalu bejáratánál idegenvezető hölgy várt minket, s szinte azonnal vendégül is láttak minket egy pohár jófajta gyümölcszörppel, egy kupica pálinkával és túrós lepénynyel.

A rögtönzött früstököt hagyományos palóc népviseletbe öltözött asszonyok szolgálták fel, s idegenvezetőnk számunkra mindjárt be is mutatta Pintér Dávidné Marin – aki be is öltözött – az élő palóc népviselet rejtelmeit.

Ezt követően az Ófalu került bemutatásra. Az idegenvezetőnk elmondta, hogy a falu története egészen a 13. századig nyúlik vissza, a tatárjárás után épült fel a

Szár-hegy vára. A sziklára épített erődítmény nevére egy régi legenda adott magyarázatot. Eszerint bizonyos Kacsics András – a 12. századtól ténylegesen a Kacsics nemzetség tagjai voltak ezen a területen a földesurak – elrabolta és épülő várába zárta a szomszédos földesúr szépséges asszonyát. Az asszony dajkája azonban boszorkány volt, és szövetezett az ördöggel, akit rávette, hogy fiait változtassa hollóvá. Az ördögfiak az erődítményt körül köre lebontva kiszabadították az asszonyt, majd – becsületükre legyen mondva – nem szórták szerteszt a köveket, hanem egy közeli sziklán új várat raktak belőlük. Ez a vár lett Hollókő, az alatta elterülő falu pedig a várról kapta nevét.

Idegenvezetőnk előadásában megtudtuk, hogy az Ófalu népi építésze mellett a helyi hagyományok, a népviselet és a gasztronómia is a világörökség részét alkotja. Hollókő is megfelel a térséget jellemző falutípusnak, ugyanis a palóc településeken a nagycsaládok szokása szerint egyetlen telekre építkeztek, és a család létszámának növekedésével az utcára néző első ház mögött egyszerűen egy újat emeltek.

A falu központjába érve bementünk a kis fatornyos, faszindellyel fedett templomba is, amelyről megtudtuk, hogy 1889-ben közadakozásból építették, továbbá azt is, hogy Hollókő ma nem egészen 400 lelket számláló település, amelynek közepén elhelyezkedő műemléksoport összesen 67 védett épületet foglal magába (ezek többnyire földszintes, kontyolt nyeregtetős parasztházak).

A kiváló idegenvezetést követően egy órányi szabadprogramot kaptunk tiszteletes úrtól, így az Ófalu több házába is sikerült bekukkantanunk.

Programunk másik fő gerincét Szécsény városa adta, ezért búcsút vettünk Hollókőtől és rövid utazást követően érkezünk az 1705-ös országgyűlés helyszínére. II. Rákóczi Ferenc fejedelem nem tévedett, jó helyre szervezte a nemes urakkal történő találkozót, nekünk pedig jó helyre, Szécsény belvárosának éttermébe lett szervezve egy palóclevessel egybekötött ebéd. A bőséges ebéd után jól is esett a séta, az étteremtől nem messze lévő Tűztoronynál folytatódott programunk. A dőlt tornyú Tűztoronyban ma tűzoltókiállítás található, csapatunk több tagja egészen a torony legfelső emeltség is felmerészkedett.

Az ezt követő szabadprogram során többen elsétáltak a belvárosban található Forgách kastélyhoz, illetve annak parkjába, a gyermekeknek pedig külön öröm volt a kastély melletti játszótér felfedezése.

Gyülekezeti kirándulásunkat az Úr is a szívébe fogadta, Szécsényt már kifejezetten kellemes, napos időben sikerült felfedeznünk.

A gyorsan repülő idő miatt ideje volt a hazautra is gondolni, ezért visszazálltunk kényelmes buszunkba, és Pilismarót felé vettük az irányt. Visszafelé átléptük a határt, és az Ipoly völgye másik oldalán, a jelenlegi szlovák oldalon tértünk haza. Buszunk ablakából szép látvány volt a Börzsönyt látni, illetve ismét rácsodálkozhattunk az Ipoly határfolyójának értelmetlenségére. (A néhol szinte a pilismaróti pataknál alig szélesebb folyót tényleg nehéz komoly országhatárnak nézni, sajnos 99 éve nem így gondolták.)

Délután 6 óra körül érkezünk vissza falunkba, az élményekben gazdag és tartalmas kirándulásért hála az Úristennek, külön köszönet tiszteletes úrnak, külön köszönet Máthé Melinda tiszteletes asszonynak a sokrétű szervezésért és nem utolsósorban köszönet Göbölös Gábor gondnok úrnak a kiváló és hibátlan autóbuszvezetésért.

Kivonat a Pilismarót-Dömösi Református Társegyházközség határozataiból

2019/5 határozat: A Pilismarót - Dömösi Református Társegyházközség presbitériuma úgy dönt, hogy 2020. január 1. napjától az Egyházfenntartói járulék minimum összege 7.500.-Ft/év/fő, ennek az összegnek a befizetéséhez köti a különböző kedvezmények biztosítását.

2019/6 határozat: A Pilismarót - Dömösi Református Társegyházközség presbitériuma úgy dönt, hogy 2020. január 1-től a sírhelyek megváltásának összege, *egyházfenntartást fizetők* részére: *egyes sírhely: 30.000.-Ft/25 év, kettes sírhely: 60.000.-Ft/25 év.*

Egyházfenntartást nem fizető helyi lakosok: *egyes sírhely: 60.000.-Ft/25 év, kettes sírhely: 120.000.-Ft/25 év.*

Idegen, aki nem rendelkezik a településeken (Pilismarót, és Dömös) ingatlannal, és nem tudja bizonyítani 100 évre visszamenőleg, hogy rokoni vagy hozzátartozói kapcsolattal rendelkezik: egyes sírhely: 120.000.-Ft/25 év, kettes sírhely: 240.000.-Ft/25 év.

Megváltott sírhelynél rátemetkezés esetén, az *eltelt időszakot* kell befizetni, innen indul a 25 év.

Vitás esetekben a presbitérium dönt a kérdésről.

Presbitérium úgy dönt, hogy vasárnap *nem* engedélyezi a temetést, de felhatalmazást ad a lelkésznek, hogy kivételes esetben ettől eltérjen.

Pillanatképek 2019-ből

Hét örömteli pilismaróti és dömösi konfirmandus június 2-án a pilismaróti református templom előtt. Balról jobbra: Huszár Gergely, Kána Koppány, Lik Boglárka, Erdélyi Balázs, Király Dominik, Hermanovszky Eva, Pokorny Olivér).

